

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1393/2014
16.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца Д.С. из Б., В.М.Л., Ул. ..., чији је пуномоћник Д.Н., адвокат из Б., против туженог Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ из Београда, Ул. Милана Тепића бр. 1, чији је пуномоћник Р.Г., адвокат из Б., ради поништаја одлука и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1488/14 од 04.06.2014. године, у седници одржаној 16.07.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1488/14 од 04.06.2014. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 7595/10 од 22.11.2013. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништене су као незаконите одлука Дисциплинске комисије туженог бр. 5901 од 08.02.1996. године, заведена под бр. 5930 од 23.02.1996. године и одлука Управног одбора туженог бр. 859 од 03.04.1996. године, којима је тужиоцу изречена мера престанак радног односа. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми, радној способности и искуству. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету у виду неисплаћене зараде за период од априла 1996. године до априла 2012. године у месечним износима и са законском затезном каматом на начин ближе одређен тим ставом изреке. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати на име неисплаћеног регреса новчане износе са законском затезном каматом на начин ближе одређен тим ставом изреке. Ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка од 1.033.450,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1488/14 од 04.06.2014. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, делу трећег става изреке и то за досуђену накнаду штете на име неисплаћене зараде за период од априла 1996. године до децембра 1996. године у износима и са каматом означеним у изреци пресуде, затим за досуђену накнаду штете на име неисплаћене зараде за период од августа 1998. године до децембра 2004. године у износима и са каматом означеним у ставу трећем изреке и на име неисплаћене зараде за период од марта 2007. године до априла 2012. године у износима и са каматом означеним у трећем ставу изреке пресуде. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у делу става трећег у погледу досуђене накнаде штете због неисплаћене зараде на начин ближе одређен тим ставом изреке. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова поступка по жалби плати 52.578,00 динара. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда из тачке 12. наведеног члана, на коју се ревизијом указује, јер је побијана пресуда јасна, разумљива, непротивречна изведеним доказима и може се са сигурношћу испитати. Другостепени суд је оценио релевантне жалбене наводе и пред тим судом није почињена повреда поступка из члана 372. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, у дисциплинском поступку који је тужени спровео против тужиоца, Дисциплинска комисија је 23.02.1996. године донела одлуку бр. 5930 којом је тужилац, на радном месту ложача, оглашен кривим што је дана 05.02.1996. године пропустио да обавести непосредног или неког другог руководиоца да нема довољно горива неопходног за рад котларнице, што је имало за последицу престанак рада комплетног система за грејање, чиме је учинио тежу повреду радне обавезе предвиђену чланом 57. тачка 5. и 17. и чланом 60. тачка 4. Појединачног колективног уговора туженог. Против ове одлуке тужилац је изјавио приговор. Одлуком Управног одбора туженог бр. 839 од 03.04.1996. године одбијен је приговор тужиоца. Дана 05.02.1996. године у 13.00 сати котларница је престала са радом због недостатка нафте, што се и раније дешавало, зато што тужени није имао довољно новчаних средстава за куповину горива. Тужилац је претходног дана у писаној форми – евидентирањем у одређену

књигу, пријавио недовољну количину горива, а после престанка рада котлова писани захтев није нађен, јер је исцепан. После гашења котлова тужилац и М.П. су отишли до агрегата који је удаљен 250-300 метара од котларнице да би догурали резервне буриће од 200 литара нафте до агрегата да их напуне и врате назад, које гориво су употребили за покретање рада котлова, на који начин је котларница покренута, тако да није било значајног застоја у грејању, мада су котлови били ван функције два сата. Због овога је тужилац 05.02.1996. године остао на послу до 18.00 сати када је отишао са посла, а његово радно време је од 06.00 до 14.00 сати.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили одредбе чланова 63. до 76. меродавног Закона о радним односима („Службени гласник РС“ бр. 45/91 и 18/92) у вези са чланом 57. тачка 5. и 17. и чланом 60. тачка 4. Појединачног колективног уговора туженог, када су поништили спорне одлуке од 23.02. и 03.04.1996. године, као незаконите.

Одредбама чланова 63. до 77. Закона о радним односима, прописане су дисциплинске мере, дисциплински органи, дисциплински поступак и повреде радних обавеза. Чланом 67. став 1. наведеног закона прописане су теже повреде радне обавезе за које се изриче мера престанак радног односа, а ставом 2. овог члана прописано је да се мера престанка радног односа изриче и за друге теже повреде радних обавеза утврђене колективним уговором. Колективним уговором туженог у члану 57. прописане су теже повреде радне обавезе, поред осталог, тачком 5 – пропуштање радње чиме се омета процес рада или управљања у здравственој установи и тачком 17 – неизвршавање, нередовно или неблаговремено вршење послова односно радних задатака који се односе на безбедност установе, радника и корисника услуга здравствене установе, док су чланом 60. став 2. прописане теже повреде радне обавезе за које се изриче мера престанка радног односа, поред осталог, тачком 4 – неизвршавање и несавесно, неблаговремено и немарно вршење извршавање радних радних обавеза.

Спорним одлукама тужени је тужиоцу ставио на терет наведене повреде радне обавезе, међутим, нижестепени судови су закључили да их тужилац није учинио. Врховни касациони суд је нашао да је правилна оцена нижестепених судова. Наиме, дисциплинска одговорност је одговорност за повреду радне обавезе и по својој правној природи је субјективна, лична одговорност, а за њено постојање нужни услови су радња запосленог која представља биће повреде радне обавезе и кривица запосленог. Радња запосленог може бити чињење или нечињење, а кривица је основ дисциплинске одговорности с тим што није довољан сваки степен кривице, већ је потребно да је запослени извршио повреду радне обавезе намерно или из крајње непажње. У конкретном случају нема на страни тужиоца радње која би се могла квалификовати као повреда радне обавезе, па самим тим ни његове кривице. Нижестепени судови су проверавајући истинитост чињеничног описа радњи из спорних одлука, утврдили да у радњама тужиоца нема елемента противправности, јер је тужилац у вршењу својих послова ложача поступао сагласно правилима (благовремено је обавестио о недостатку горива, угасио је котлове да би их сачувао од хаварије, а затим их је покренуо горивом из бурића),

због чега није учинио повреде радне обавезе које су му стављене на терет, па су незаконите побијане одлуке од 28.02. и 03.04.1996. године. Како је тужиоцу незаконито престао радни однос, правилно је обавезан тужени да га врати на рад и накнади му штету у виду изгубљене зараде у смислу члана 85. став 1. Закона о радним односима. Осим наведеног, супротно ревизијским наводима, правилна је оцена другостепеног суда о спорним питањима прекорачења тужбеног захтева и застарелости потраживања. Наиме, није прекорачење тужбеног захтева околност да је тужилац навео да тражи новчане износе зараде, а судови закључили да ти новчани износи представљају накнаду штете у виду изгубљене зараде, нити је основан приговор застарелости потраживања, јер је тужилац већ у тужби навео да тражи „сва изгубљена примања по основу радног односа“.

У одговору на ревизију тужилац је навео да је ревизија туженог недозвољена, јер је поднета од неовлашћеног лица с обзиром на члан 11. став 2. Закона о правобранилаштву. Врховни касациони суд је нашао да је изнети навод неоснован. Одредбом члана 11. став 2. Закона о правобранилаштву („Службени гласник РС“ бр. 55/14) прописано је да државно правобранилаштво пред судовима, арбитражама, органима управе и другим надлежним органима заступа државне органе и посебне организације који немају својство правног лица, државне органе и посебне организације који имају својство правног лица, а чије се финансирање обезбеђује из буџета Републике Србије и јавне установе чији је оснивач Република Србија, а чије се финансирање обезбеђује из буџета Републике Србије, у правним поступцима у којима ови субјекти учествују као странке или умешачи о чијим имовинским правима и обавезама се одлучује у том поступку. Међутим, у овом случају ова одредба се не примењује, зато што је чланом 57. став 1. Закона о правобранилаштву прописано да ће Државно правобранилаштво најкасније у року шест месеци од дана ступања на снагу овог закона преузети предмете субјеката које заступа у складу са овим законом, а које није заступало Републичко јавно правобранилаштво према Закону о јавном правобранилаштву. Како је Закон о правобранилаштву објављен у „Службеном гласнику РС“ од 23.05.2014. године, ступио је на снагу 31.05.2014. године, а ревизија у овом поступку је изјављена 06.08.2014. године од пуномоћника – адвоката Р.Г., коме је тужени дао пуномоћје, то је изјављена од овлашћеног лица, зато што је у време подношења ревизије још текао рок од шест месци у смислу члана 57. став 1. Закона о правобранилаштву.

На основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**